

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 2Co/15/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7817210638
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Matyiová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2024:7817210638.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zuzany Matyiovej a sudkýň JUDr. Anny Slovinskej a JUDr. Olgy Mičietovej v spore žalobcu A. B., nar. XX.X.XXXX, bytom B., A. C. XXXX/XX, zast. JUDr. Viktorom Križiakom, advokátom, so sídlom Košice, Moyzesova 46, proti žalovanému DS2, s.r.o., so sídlom Brzotín, Gemerská 563, IČO: 46472886, zast. AK Igor Milichovský s.r.o., so sídlom Košice, Južná trieda 2/A, IČO: 54824486, o zriadenie vecného bremena, o odvolaní žalobcu proti rozsudku 12C/76/2017-512 Okresného súdu Rožňava

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

P r i z n á v a žalovanému náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie (ďalej aj len „súd“) rozsudkom žalobu zamietol a v ďalšom výroku vyslovil, že žalovaný má nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. Rozhodol takto o žalobe, ktorou sa žalobca domáhal zriadenia vecného bremena v prospech vlastníka nehnuteľnosti - turistickej ubytovne, s. č. XXX, postavenej na parc. č. KN-C 294/7, evidovanej na LV č. XXXX, okres B., obec B., k. ú. B. a osôb navštevujúcich vyššie uvedenú turistickú ubytovňu, spočívajúceho v práve prechodu a prejazdu cez pozemok a v práve státia motorových vozidiel na piatich parkovacích miestach na pozemku parc. č. KN-C 294/1, zastavaná plocha a nádvorie o výmere 1409 m² evidovanej na LV č. XXXX, okres B., obec B., k. ú. B..

3. Skutkovo žalobca žalobu odôvodnil tým, že je výlučným vlastníkom parc. č. 294/7 vedenej ako zastavané plochy a nádvoria o výmere 524 m², parc. č. 294/19 vedenej ako zastavené plochy a nádvoria o výmere 613 m² a turistickej ubytovne s. č. 504 na parc. č. 294/7, evidované na LV č. XXXX, k. ú. B.. Prístupová cesta k vyššie uvedeným parcelám vedie cez parc. č. 294/1, ktorá bola pôvodne vo vlastníctve mesta Rožňava a na základe kúpnej zmluvy a zmluvy o zriadení vecného bremena č. 339/2014 z 23.9.2014, zapísanej do katastra nehnuteľností pod pol. Výk. Zmien 2252/14, prešla parc. č. 294/1 do vlastníctva žalovaného. Žalobca ako aj predchádzajúci vlastníci parc. č. 294/7 a parc. č. 294/1 využívali parcelu č. 294/1 na prejazd k parc. č. 294/7 a parc. č. 294/19 na bezplatné státie motorových vozidiel. Žalovaný vybudoval v roku 2015 na parc. č. 294/1 stavbu, parkovisko s plateným státím, čím úplne znemožnil prejazd k parc. č. 294/7 a parc. č. 294/19 a využívanie parc. č. 294/1 na bezplatné státie motorových vozidiel. Alternatívny prístup k ubytovni po ceste vo vlastníctve mesta Rožňava je komplikovaný, pričom alternatívna cesta vedie cez chodník, čím dochádza k ohrozeniu chodcov a značnému sťaženiu prístupu k turistickej ubytovni. Prejazd parc. č. 294/1 bol uskutočňovaný žalobcom od kúpy turistickej ubytovne v roku 2013. Predchádzajúci vlastníci turistickej ubytovne, mesto Rožňava, dlhodobo využíval prejazd parc. č. 294/1 a parcela zároveň slúžila občanom ako verejné bezplatné

parkovisko. Vo veci existuje naliehavý právny záujem na určenie vecného bremena práva prejazdu motorových vozidiel, nakoľko vzniknutá situácia komplikuje prechod k turistickej ubytovni vo vlastníctve žalobcu a využívanie alternatívnej cesty ohrozuje iné osoby, nakoľko sa nejedná o riadnu prístupovú cestu ale o chodník.

4. Žalovaný žiadal žalobu zamietnuť. Pozemok parc. č. 294/1 - zastavané plochy a nádvoria o výmere 1409 m² nadobudol kúpnu zmluvou z 24.4.2014. Ide o pozemok, na ktorom je vybudovaná stavba - parkovisko s plateným státím od roku 2015. Tvrdil, že okrem prístupovej cesty cez jeho parc. č. 294/1 je k predmetným nehnuteľnostiam žalobcu zabezpečený prístup, a to právo prechodu a prejazdu, ako aj stáťia cez pozemky vo vlastníctve Mesta Rožňava k.ú. B. a to: parc. č. KN E 291/1 - záhrada o výmere 884 m² na LV č. XXXX, parc. č. KN E 300/2 - záhrada o výmere 169 m² na LV č. XXXX, parc. č. KN E 301 - záhrada o výmere 250 m² na LV č. XXXX k.ú., parc. č. KN C 294/20 - zastavaná plocha o výmere 965 m² na LV č. XXXX tak, ak to bolo žalobcovi oznámené v písomnosti z Mestského úradu Rožňava z 26.6.2017, teda žalobca žiadnym spôsobom nie je obmedzovaný pri výkone svojich vlastníckych právach. Žalobca bol v čase kúpy spornej parcely žalovaným zo strany Mesta Rožňava informovaný o zámere Mesta Rožňava predat' túto nehnuteľnosť, navyše mal doručený návrh kúpnej zmluvy a zmluvy o zriadení vecného bremena v prípade jeho záujmu, avšak na tieto písomnosti nereagoval, neprejavil záujem o zriadenie vecného bremena, pretože už v tom čase mu bolo zrejmé, že k predmetnej nehnuteľnosti má prístupovú cestu z viacerých strán. Žalobca zavádza súd tvrdením, že „prístup k nehnuteľnosti - parc. č. 294/7 je jedine prístupovou cestou cez parc. č. 294/1“, pretože toto tvrdenie nie je pravdivé. Taktiež nie je pravdivé tvrdenie žalobcu, že „alternatívny prístup k ubytovni po ceste vo vlastníctve Mesta Rožňava je komplikovaný, a že táto cesta vedie cez chodník“, čo je možné preveriť obhliadkou na mieste samom. Zriadením vecného bremena v danom prípade by došlo k hrubému nepomeru medzi vecným bremenom a výhodou oprávneného, ktorý spočíva nielen v objektívnych okolnostiach, ale aj v osobných pomeroch účastníkov. Ide o podnikateľské subjekty, vykonávajúce podnikateľskú činnosť na základe svojich oprávnení v snahe dosahovať zisky, a preto nemožno spravodlivo požadovať od žalovaného plnenie takéhoto vecného bremena. Argumentácia žalobcu ohľadom využívania prejazdu cez spornú parcelu pred rokom 2014, kedy bola táto parcela verejným bezplatným parkoviskom, nie je adekvátna vo vzťahu k súčasným pomerom a nie je možné túto argumentáciu použiť ako „naliehavý právny záujem na určenie vecného bremena práva prejazdu motorových vozidiel“, navyše s umožnením bezplatného parkovania motorových vozidiel na parc. č. 294/1 v rozsahu 5-ich parkovacích miest v prospech žalobcu.

5. Vykonaným dokazovaním z výpisu z LV č. XXXX zo 14.12.2017 súd zistil, že výlučným vlastníkom nehnuteľnosti – parc. registra C č. 294/7 o výmere 524 m² zastavaná plocha a nádvorie, parc. registra C č. 294/19 o výmere 613 m² zastavané plochy a nádvoria a tiež turistickej ubytovne so s. č. XXX na parc. registra C č. 294/7 v k. ú. B., obec B., okres B. bol žalobca, ktorý ich nadobudol do výlučného vlastníctva Kúpnu zmluvou V 2036/13 - 1746/13. Na LV bola zaznamenaná poznámka o zákaze nakladania s predmetnými nehnuteľnosťami, najmä ich scudzit' a zaťažiť. Podľa výpisu z LV č. XXXX z 3.10.2023 výlučným vlastníkom nehnuteľnosti – parc. registra C č. 294/7 o výmere 524 m² zastavaná plocha a nádvorie v k. ú. B., obec B., okres B. je D. B., nar. X.X.XXXX, bytom A. C. XXXX/XX, B., ktoré nadobudla do výlučného vlastníctva Darovacou zmluvou V-1359/2023 - 948/2023. Z výpisov z LV č. XXXX zo 14.12.2017 a z 3.10.2023 súd zistil, že výlučným vlastníkom nehnuteľnosti – parc. registra C č. 294/1 o výmere 1409 m² zastavaná plocha a nádvorie v k. ú. B., obec B., okres B. je žalovaný, pričom tieto nadobudol do výlučného vlastníctva Kúpnu zmluvou a zmluvou o zriadení vecného bremena V 2055/2014 - 2252/2014.

6. Podľa výpisu z LV č. XXXX z 3.10.2023 výlučným vlastníkom nehnuteľnosti - turistickej ubytovne so s. č. 504 na parc. registra C č. 294/7, v k. ú. B., obec B., okres Rožňava je Slovenská republika. Do výlučného vlastníctva ich nadobudla na základe rozsudku BB-3 T/1/2016 - Z-2869/2022 - 1665/2022. V tejto súvislosti súd konštatoval, že rozsudkom Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica, sp.zn. BB-3 T/1/2016 zo 16.2.2017, v spojení s rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28.3.2019 sp. zn. XXX/X/XXXX, bol žalobca spolu s inými obžalovanými uznaný za vinného zo spáchania pokračovacieho zločinu skrátenie dane a poistného podľa § 276 ods. 1, ods. 2 písm. c/, ods. 4 Trestného zákona a obzvlášť závažného zločinu legalizácie príjmu z trestnej činnosti podľa § 233 ods. 1 písm. a/, ods. 4 písm. a/Trestného zákona a bol mu podľa § 60 ods. 1 písm. d/ Trestného zákona uložený trest prepadnutia vecí, okrem iného aj predmetnej turistickej ubytovne. Podľa § 60 ods.

5 Trestného zákona sa vlastníkom prepadnutých vecí stal štát. Rozsudok sa stal právoplatným dňa 28.3.2019.

7. Darovacou zmluvou z 21.7.2023 žalobca ako výlučný vlastník nehnuteľnosti na LV č. XXXX, a to parc. č. 294/7 o výmere 524m² daroval túto nehnuteľnosť obdarovanej D. B. B. A., nar. X.X.XXXX. V nadväznosti na to žalobca navrhol zmenu žalujúcej strany sporu podľa § 80 CSP. Uznesením vyhláseným na pojednávaní dňa 4.10.2023 súd tento návrh žalobcu na zmenu stranu sporu zamietol. Dôvodil, že okruh sporových strán by sa v priebehu konania mal meniť iba minimálne a v nevyhnutnej miere, preto je zmena sporovej strany do konania v zmysle § 80 CSP viazaná na schválenie súdom, ktorý pri svojom rozhodovaní nemal preukázané, že s touto zmenou výslovne súhlasí p. B. (vstupujúci subjekt) a tiež vychádzal z princípu hospodárnosti konania. Žalobca zároveň navrhol, aby súd v zmysle § 82 CSP pripustil vstup do konania intervenienta - Slovenskú republiku v zastúpení Okresného úradu Košice, IČO: 151866, ktorá sa stala novým vlastníkom nehnuteľnosti - turistickej ubytovne so s. č. 504. Uznesením vyhláseným na pojednávaní dňa 4.10.2023 súd prvej inštancie aj tento návrh žalobcu zamietol. Uviedol, že v zmysle CSP je intervenient subjektom sui generis sporového konania a v spore vystupuje buď na strane žalovaného, alebo na strane žalobcu. Intervenient vstupuje do sporu podaním adresovaným súdu, a to z vlastného rozhodnutia. Ani súd, ani strany sporu nemôžu intervenienta donútiť, aby do sporu vstúpil. Podľa ustanovenia § 82 ods. 1 CSP vstupuje intervenient do sporu z vlastného podnetu alebo na základe oznámenia o spore (§ 86). Výzva strany sporu adresovaná tretej osobe, aby do konania vstúpila ako intervenient, ešte neznamená, že tretia osoba je povinná výzve vyhovieť. Súd poukázal na to skutočnosť, že v danom procesnom návrhu predneseného žalobcom absentovalo tvrdenie a navyše aj preukázanie vôle intervenienta vstúpiť do tohto sporu a navyše žalobca ani neuviedol, popri ktorej strane sporu sa má intervenient zúčastniť na konaní. Ak by súd týmto obom návrhom mienil vyhovieť, bolo by nutné pred rozhodnutím o týchto návrhoch vyžiadať súhlasy predmetných subjektov (obdarovanej, intervenienta) a až následne rozhodnúť o zmene resp. pripustení subjektov na stranu žalobcu a v neposlednom rade by to vyžadovalo nariadenie ďalšieho pojednávania, čo je v rozpore s princípom hospodárnosti v čl. 17 CSP. Zároveň v zmysle § 153 CSP je neželateľné, aby strana sporu predkladala skutkové tvrdenia alebo dôkazné návrhy tesne pred pojednávaním (deň pred) alebo až na pojednávaní, čo by mohlo znamenať zmarenie účelu už nariadeného pojednávania a požiadavku na vytýčenie ďalšieho pojednávania.

8. Vo veci súd aplikoval § 149, § 150 ods. 1, 2, § 151 ods. 1, 2, § 153 ods. 1, 2, 3 CSP, § 123, § 151n ods. 1, 2, 3, § 151o ods. 1, 3 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“). Stručne zhrnul nesporné skutkové okolnosti, t.j. že žalovaný je vlastníkom nehnuteľnosti, a to pozemku parc. registra C č. 294/1, zastavaná plocha a nádvorie o výmere 1409 m² evidovaného na LV č. XXXX k.ú. B., že žalobca bol v čase podania žaloby vlastníkom stavby - turistickej ubytovne so s. č. 504 na parc. registra C č. 294/7 v súčasnosti evidovanej na LV č. XXXX a že na základe rozsudku ŠTS zo dňa 16.2.2017 sp. zn. BB-3 T/1/2016 v spojení s rozsudkom NS SR zo dňa 28.3.2019 sp. zn. XXX/X/XXXX sa vlastníkom predmetnej stavby turistickej ubytovne stala Slovenská republika. Nebolo sporné ani to, že žalobca bol v čase podania žaloby vlastníkom pozemku parc. registra C č. 294/7 o výmere 524 m² v k.ú. B. evidovaného na LV č. XXXX a po začatí konania došlo k prevodu vlastníckeho práva k pozemku parcely registra C č. 294/7 o výmere 524 m² v k.ú. B. evidovaného na LV č. XXXX na p. D. B., B. A..

9. Konštatoval, že prednostne sa zaoberal otázkou vecnej legitímácie strán sporu, ktorú súd skúma vždy aj bez návrhu a aj v prípade, že ju žiaden z účastníkov konania nenamieta. Vysvetlil, že aktívnou vecnou legitímáciou sa rozumie také hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva subjektu - žalobcovi ním uplatňované právo (nárok), respektíve mu vyplýva procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať. Poukázal na to, že v prípade, ak vlastníkom stavby nie je súčasne vlastníkom príľahlého pozemku, cez ktorý by mohol byť zabezpečený prístup k stavbe, a prístup vlastníka stavby nie je možné zabezpečiť iným spôsobom, iným prístupom cez iné nehnuteľnosti, môže súd na návrh vlastníka stavby zriadiť vecné bremeno v prospech vlastníka tejto stavby spočívajúce v práve cesty cez tento príľahlý pozemok. Takéto vecné bremeno rozhodnutím súdu je možné zriadiť za splnenia niekoľkých podmienok vyplývajúcich z ustanovenia § 151o ods. 3 OZ, ktoré musia byť splnené súčasne, kde ak nie je splnená aspoň jedna z podmienok, nie je možné vyhovieť žalobnému návrhu na zriadenie vecného bremena rozhodnutím súdu. Týmito podmienkami je to, že musí ísť o vlastníka stavby, ktorý vlastníkom stavby nie je vlastníkom príľahlého pozemku, cez ktorý sa má zabezpečiť právo vecného bremena spočívajúceho v práve cesty cez príľahlý pozemok, a tiež musí byť splnená podmienka, že prístup vlastníka k stavbe nemožno zabezpečiť inak. Podľa citovaného ustanovenia možno zriadiť vecné bremeno len v prospech

vlastníka stavby, nie v prospech vlastníka pozemku. Ak zákon upravuje zriadenie vecného bremena výlučne v prospech jediného subjektu - vlastníka stavby, nemožno zriadiť vecné bremeno v prospech vlastníka inej nehnuteľnej veci, teda ani v prospech vlastníka pozemku.

10. V posudzovanej veci žalobca podal návrh na zriadenie vecného bremena spočívajúceho v práve prechodu a prejazdu cez pozemok a v práve státia motorových vozidiel cez parcelu č. 294/1 na LV č. XXXX, ktorej vlastníkom je žalovaný. Právo prechodu a prejazdu cez príľahlý pozemok malo byť zriadené v prospech vlastníka turistickej ubytovne so s. č. 504 a v prospech osôb navštevujúcich túto turistickú ubytovňu. Žalobca síce bol v čase podania žaloby na súd vlastníkom predmetnej turistickej ubytovne ako aj pozemku, na ktorom sa turistická ubytovňa nachádza, avšak v priebehu sporu sa vlastníkom ubytovne stal štát a vlastníkom pozemku, na ktorom je ubytovňa postavená, sa stala p. B.. Keďže žalobca už nie je vlastníkom predmetnej turistickej ubytovne, stratil procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať, preto súd žalobu v celom rozsahu zamietol.

11. Záverom súd prvej inštancie uviedol, že v priebehu sporu bolo nariadené neodkladné opatrenie, ktorým bolo súdom obmedzené jeho trvanie z hľadiska času (§ 330 ods. 1 a § 333 CSP) do právoplatného skončenia konania v prejednávanej veci, teda právne účinky tohto inštitútu a priori sú limitované a k zániku neodkladného opatrenia zo zákona dochádza, preto súd o zrušení neodkladného opatrenia nerozhodol samostatným výrokom.

12. O trovách konania rozhodol súd podľa § 255 ods. 1 CSP a priznal v konaní úspešnému žalovanému plnú náhradu trov konania.

13. Rozsudok napadol včas podaným odvolaním žalobca z odvolacích dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. a/, b/, f/, g/ a h/ CSP, t.j. neboli splnené procesné podmienky, súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, alternatívne aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že žalobe vyhovie a prizná mu náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Poukázal na to, že podal kvalifikovaný návrh na zmenu účastníka z dôvodu zmeny právnych a skutkových okolností na strane žalobcu – po začatí konania teda nastala právna skutočnosť, s ktorou sa spája prevod alebo prechod práv alebo povinností, o ktorých sa koná. Po tom, čo daroval ako výlučný vlastník nehnuteľnosti – pozemok zapísaný na LV č. XXXX obdarovanej D. B., navrhol podľa § 80 CSP jej vstup do konania a bola tiež predložená plná moc na jej zastupovanie v konaní ako žalobkyne rovnakému advokátovi ako mal žalobca. Zároveň navrhol, aby súd podľa § 82 CSP pripustil do konania vstup intervenienta – Slovenskú republiku v zastúpení správcu Okresný úrad Košice, ktorá sa stala novou vlastníčkou turistickej ubytovne s. č. XXX, zapísanej na LV XXXX. Súd jeho návrhy nepripustil. Žalobca mal za arbitrárny a nenáležitý názor súdu, že nebolo v konaní preukázané, že p. B. súhlasí so vstupom do konania namiesto pôvodného žalobcu, lebo k písomnému podaniu žalobcu, ktoré bolo označené ako návrh na zmenu účastníka, bolo ako príloha pripojené písomné plnomocenstvo advokáta na jej zastupovanie v spore vedenom na OS RV č.k. 17C/76/2017. Žalobca mal za to, že predložením tohto plnomocenstva prejavila D. B. súhlas so vstupom do konania. Vytkol súdu, že oba jeho procesné návrhy zamietol len preto, lebo vyhovenie návrhom by bolo spojené s nutnosťou pred rozhodnutím o týchto návrhoch vyžiadať súhlas predmetných subjektov a až následne rozhodnúť o zmene, resp. pripustení subjektov na stranu žalobcu a v neposlednom rade by to vyžadovalo nariadenie ďalšieho pojednávania, čo by bolo v rozpore s princípom hospodárnosti, na ktorý sa súd odvolával. Procesné rozhodnutia súdu, ktorými bol odmietnutý návrh na zmenu účastníka podľa ust. § 80 CSP a návrh na vstup intervenienta do konania podľa ust. § 82 CSP sú poznačené vadou podľa § 365 ods. 2 CSP. Dôvodil, že ním navrhované zriadenie vecného bremena malo zaväzovať žalovaného do budúca a umožniť bezodplatný prechod a prejazd cez jeho pozemok akýmkoľvek osobám navštevujúcim turistickú ubytovňu alebo vlastníkovi pozemku č. 294/7 a to bez ohľadu na existenciu akéhokoľvek vlastníckeho vzťahu ku turistickej ubytovni. Právo bezodplatného prechodu a prejazdu cez pozemok žalovaného tohto nijako nezaťažuje. Vecné bremeno podľa žalobného návrhu malo byť zriadené v režime in rem a nie in personam, teda nie v prospech nejakej konkrétnej osoby. Súd prvej inštancie rozhodol o žalobe na podklade nesprávnych skutkových zistení a nesprávne vytvoril

skutkový základ rozhodnutia chybným vyhodnotením vykonaných dôkazov, a tak dospel k predčasnému záveru. Spochybňovaním vecnej legitímácie žalobcu súd znemožnil strane žalobcu, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

14. Žalovaný v písomnom vyjadrení k odvolaniu uviedol, že odvolanie neobsahuje žiadne relevantné skutočnosti, ktoré by odôvodňovali zrušenie rozsudku a opätovne poukazuje na skutočnosti, ktoré už súd prvej inštancie správne vyhodnotil. Rozsudok je vecne a právne správny, žalovaný sa s ním v celom rozsahu stotožňuje. Súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav, na zistený skutkový stav správne aplikoval príslušné hmotnoprávne normy a rozsudok je v súlade s ustanoveniami procesného práva. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok potvrdil a priznal mu trovy odvolacieho konania.

15. Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací (§ 34 CSP) prejednal odvolanie žalobcu ako podané včas (§ 362 CSP), oprávnenou osobou (§§ 359 až 361 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§§ 355 až 358 CSP), bez nariadenia pojednávania v zmysle ust. § 385 ods. 1 a contrario CSP, v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 CSP, z hľadiska odvolaním uplatnených odvolacích dôvodov, s prihliadnutím na vady, ktoré sa týkajú procesných podmienok konania v zmysle ust. § 380 ods. 2 CSP a dospel k záveru, že odvolanie je nedôvodné. Rozsudok bol verejne vyhlásený na Krajskom súde v Košiciach dňa 25.4.2024 o 10.05 hod. v pojednávacej miestnosti č. dverí 210, 2. poschodie, pričom miesto a čas verejného vyhlásenia rozhodnutia boli zverejnené na úradnej tabuli Krajského súdu v Košiciach v zmysle ustanovenia § 219 ods. 1, 3 CSP, § 378 ods. 1 CSP a § 385 ods. 1 CSP a contrario.

16. Žalobca uplatnil odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. a/, b/, f/, g/ a h/ CSP.

17. Odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. a/ CSP je naplnený vtedy, ak súd konal napriek tomu, že neboli splnené procesné podmienky. Ide o podmienky, za ktorých súd môže konať a rozhodovať. Ide tu o vecné procesné podmienky (kvalifikovaný spôsob začatia konania, t.j. v sporovom konaní žaloba, splnenie poplatkovej povinnosti), podmienky na strane súdu (právomoc, príslušnosť), procesné podmienky na strane účastníkov (procesná subjektivita, procesná spôsobilosť, prípadné povinné zastúpenie advokátom) a tzv. negatívne procesné podmienky (prekážka začatého konania, prekážka rozsúdenej veci).

18. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b/ CSP je naplnený, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Vo všeobecnosti ide o taký postup súdu, ktorým sa strane sporu znemožní realizácia jej procesných práv, priznaných jej v súdnom konaní za účelom ochrany jej práv a právom chránených záujmov. Medzi tieto procesné práva patria v zmysle judikatúry najvyššieho súdu napr. právo vykonávať procesné úkony vo formách stanovených zákonom, právo nazerať do spisu a robiť si z neho výpisky, právo vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k všetkým vykonaným dôkazom, právo byť predvolaný na súdne pojednávanie, právo strany konať pred súdom vo svojom materinskom jazyku, alebo v jazyku, ktorému rozumie, právo na to, aby bol strane rozsudok doručený do vlastných rúk. K odňatiu možnosti pred súdom konať dochádza tiež vtedy, keď súd nedostatočne odôvodní svoje rozhodnutie, t.j. dôvody rozhodnutia nespĺňajú požiadavky kladené ustanovením § 220 ods. 2, 3 CSP. Naopak medzi tieto práva nepatrí právo strany sporu na to, aby súd akceptoval jej procesné návrhy, aby súd rozhodol v súlade s predstavami strany sporu, alebo aby súd odôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv strany sporu. Pri tomto odvolacom dôvode musí intenzita zásahu do procesných práv strany sporu v dôsledku nesprávneho procesného postupu súdu dosahovať mieru porušenia práva na spravodlivý proces.

19. Podstata odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. f/ CSP spočíva predovšetkým v nesprávnom postupe súdu prvého stupňa pri hodnotení výsledkov dokazovania. Dôsledkom je to, že súd berie do úvahy skutočnosti, ktoré z dôkazov nevyplynuli alebo neboli stranami sporu prednesené, prípadne neprihliada na skutočnosti, ktoré boli preukázané či vyplynuli z prednesov strán. Nesprávne skutkové zistenia môžu byť aj výsledkom logických rozporov pri hodnotení dôkazov s osobitným zreteľom na závažnosť, zákonnosť a pravdivosť získaných poznatkov.

20. Na tento odvolací dôvod nadväzuje odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. g/ CSP, podľa ktorého zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené. Tento odvolací dôvod nie je vnímaný ako reálna

vada rozhodnutia v zmysle chybného procesného postupu súdu pri zisťovaní skutkového stavu. Stav predpokladaný hypotézou tejto normy nemožno v kontradiktórnom spore ani objektívne dávať za vinu súdu, ktorý postupoval v intenciách prejednávacieho princípu. Zároveň však ide o stav, keď je možné doteraz zistený skutkový stav (skutkový stav neprávoplatného rozhodnutia) aktivitou strany sporu viac priblížiť „pravde“, čím sa rozhodnutie vo veci samej môže vo väčšej miere priblížiť ideálu spravodlivého rozhodnutia. Prípustnosť tohto odvolacieho dôvodu je potrebné vnímať v spojitosti s ust. § 366 písm. d/ CSP, z ktorého vyplýva, že novoty môže odvolateľ použiť v tomto prípade len vtedy, ak ich v konaní pred súdom prvej inštancie nemohol použiť bez vlastnej viny.

21. K odvolaciemu dôvodu v zmysle ust. § 365 ods. 1 písm. h/ CSP odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu prvej inštancie, pri ktorej aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav, tzn. vyvodzuje zo skutkového zistenia aké práva a povinnosti majú strany sporu podľa príslušného právneho predpisu. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav (skutkové zistenie), pričom o mylnú aplikáciu právnych predpisov ide, ak použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť alebo aplikoval správny predpis, ale nesprávne ho vyložil, príp. ho na daný skutkový stav inak nesprávne aplikoval (z podradenia skutkového stavu pod právnu normu vyvodil nesprávne právne závery o právach a povinnostiach strán sporu).

22. Po preskúmaní napadnutého rozsudku a predchádzajúceho procesného postupu súdu prvej inštancie v rozsahu odvolacích námietok (§ 379 ods. 1, § 380 ods. 1, 2 CSP) odvolací súd dospel k záveru, že uplatnené odvolacie dôvody v prejednávanej veci nie sú preukázané a rozhodnutie súdu prvej inštancie je vecne správne.

23. Odvolací súd nezistil pochybenia ani v procesnom postupe súdu prvej inštancie porušujúce procesné práva strán alebo právo na spravodlivý proces, príp. odnímajúce stranám sporu možnosť konať pred súdom v zmysle ust. § 365 ods. 1 písm. b/ CSP, ktoré by mali za následok nesprávne rozhodnutie.

24. Rozhodnutiu súdu prvej inštancie nemožno vytknúť nedostatočné zistenie skutkového stavu, ani že by vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov účastníkov nevyplývali, že by opomenul niektoré rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo že by v jeho hodnotení dôkazov bol logický rozpor, prípadne, že by výsledok jeho hodnotenia dôkazov nezodpovedal tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z ust. § 192, § 193, § 194 a § 205 CSP alebo že by na zistený skutkový stav aplikoval nesprávne zákonné ustanovenia alebo že by použité zákonné ustanovenia nesprávne vyložil. Nebola zistená ani iná vada, ktorá by mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

25. Súd prvej inštancie logicky, vnútorne komplexne a zrozumiteľným spôsobom zdôvodnil svoj postup a uviedol dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých svoje rozhodnutie založil, ako aj po stránke skutkovej, tak aj po právnej stránke. Odvolací súd sa vzhľadom na jasné, presvedčivé, vyčerpávajúce a zákonu zodpovedajúce odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie s týmto v plnom rozsahu stotožňuje, konštatuje správnosť jeho dôvodov, odkazuje naň, a preto ho neopakuje v odôvodnení svojho rozhodnutia (§ 387 ods. 2 CSP).

26. Odôvodnenie rozsudku súdu prvého stupňa obsahuje odpovede na všetky argumenty, uvádzané žalobcom v odvolaní. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku nevyplýva jednostrannosť, ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu.

27. Odvolateľ neuviedol žiadne také vecné a právne relevantné dôvody, ktoré by preňho ako žalobcu privodili iné, priaznivé rozhodnutie. Námietkami uvedenými v odvolaní, sa dôsledne vysporiadal už súd prvej inštancie, a tieto nie sú spôsobilé spochybniť vecnú správnosť napadnutého rozsudku z hľadiska zistených skutočností (skutkového stavu) a právneho posúdenia veci.

28. V súvislosti s prejavom nespokojnosti žalobcu s preskúmaným rozsudkom odvolací súd poukazuje na stabilnú rozhodovaciu činnosť Ústavného súdu SR, podľa ktorej nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok (napr. II. ÚS 4/97, II. ÚS 3/97). Obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy nie je záruka,

že rozhodnutie súdu bude spĺňať očakávania a predstavy účastníka konania. Podstatou je, aby postup súdu bol v súlade so zákonom, aby bol ústavne akceptovateľný a aby jeho rozhodnutie bolo možné kvalifikovať ako zákonné, preskúmateľné a bez znakov arbitrárnosti (napr. I. ÚS 50/04, III. ÚS 162/05, I. ÚS 140/2017).

29. Stranami sporu vychádzajúc z ustanovení § 132 ods. 1, § 133 až 136 CSP sú žalobca a žalovaný, pričom na strane žalobcu alebo žalovaného môže vystupovať viac subjektov. Žalobca ako dominus litis disponuje s konaním a jeho predmetom, ale nikoho nemôže nútiť, aby sa stal aktívnou stranou konania.

30. Podľa § 82 ods. 1, 2 CSP intervenient vstupuje do konania z vlastného podnetu alebo na základe oznámenia o spore podľa § 86 písomným podaním. Vstup intervenienta je prípustný počas celého konania.

31. Podľa § 82 ods. 3, 4 CSP v podaní, ktorým vstupuje do konania, musí intervenient okrem všeobecných náležitostí podania uviesť tvrdenia, ktoré odôvodňujú jeho právny záujem na výsledku konania. Vstup intervenienta do konania súd oznámi stranám.

32. Podľa § 86 ods. 1, 2 CSP strana môže osobe, ktorá má právny záujem na výsledku sporu, oznámiť, že sa vedie spor a vyzvať ju, aby ako intervenient vstúpila do konania. Prílohou oznámenia o spore je žaloba a jej zmeny.

33. Podľa § 86 ods. 3 CSP v oznámení sa uvedie, aké nároky čo do dôvodu strana voči tejto osobe uplatní, ak bude v spore neúspešná.

34. Podľa § 87 ods. 1, 2 CSP účinky oznámenia o spore sa vzťahujú na spor medzi stranou, ktorá oznámila spor, a osobou, ktorej bol spor oznámený. Ak ten, komu bol spor oznámený, do konania ako intervenient nevstúpi, nemôže strane namietat, že právoplatne skončený spor bol nesprávne rozhodnutý.

35. Z citovanej úpravy vyplýva, že intervenient vstupuje do konania vždy písomným podaním adresovaným súdu (§ 82 CSP), v ktorom okrem všeobecných náležitostí podania podľa § 127 CSP uvedie aj tvrdenia, ktoré odôvodňujú jeho právny záujem na výsledku konania. Aj keď § 82 ods. 1 CSP formálne rozlišuje, či intervenient vstupuje do konania z vlastného podnetu alebo na základe oznámenia o spore, nepriznáva intervenientovi rozdielne práva podľa toho, čo bolo pohnútkou jeho vstupu do konania. Intervenient v podaní v zásade nemusí uviesť, či vstupuje do konania na základe oznámenia o spore. Táto okolnosť však spolu so skutočnosťami uvedenými v oznámení o spore môže pôsobiť ako dôležitý argument pri rozhodovaní súdu o prípustnosti intervenencie v zmysle § 83 ods. 1 CSP. Základom pre rozhodovanie súdu o otázke neprípustnosti účasti intervenienta bude hmotno-právny záujem (samozrejme za dodržania procesných náležitostí), ktorý budú musieť preukázať intervenient prípadne účastník, ktorý ho na vstup do konania vyzval. Oznámenie o spore (denunciácia) v zmysle § 86 CSP je písomný dokument adresovaný osobe, ktorá má podľa vedomostí strany právny záujem na výsledku sporu. Špecifikom tohto inštitútu je, že napriek tomu, že ide o podanie upravené v procesnom kódexe, nejde o podanie adresované súdu, a ani inej strane konkrétneho konania. Oznámenie o spore nie je procesným úkonom, nakoľko nie je podaním v zmysle § 123 CSP, a ani nespadá do definície úkonu účastníka v zmysle ôsmej hlavy prvej časti CSP. Rovnako tiež nie je adresované súdu, ale osobe, ktorá môže mať záujem na výsledku sporu.

36. CSP vyžaduje na podanie kvalifikovaného oznámenia o spore splnenie týchto základných obsahových náležitostí: a/oznámenie o tom, že sa vedie spor s uvedením takých náležitostí, aby na ich základe mohla informovaná osoba do sporu vstúpiť. Nakoľko v zmysle § 82 ods. 3 CSP intervenient musí vo svojom písomnom podaní uviesť okrem tvrdenia, ktoré odôvodňuje jeho právny záujem na výsledku konania, aj všeobecné náležitosti podania, je možné a contrario dôvodiť, že na kvalifikované podanie oznámenia o spore musí oznamujúca strana uviesť aj náležitosti podania v zmysle § 127 CSP, ktorými sú minimálne uvedenie toho, na akom súde sa konanie vedie, označenie účastníkov, označenie vecí a spisovú značku, b/ výslovná výzva na vstup do sporu ako intervenienta oznamujúcej strany sporu. V zmysle formulácie § 84 a 85 CSP vystupuje intervenient v konaní vždy popri strane t.j. na strane žalobcu alebo na strane žalovaného. Preto aj v prípade, ak na jednej strane vystupuje viacero subjektov, intervenient nevstupuje do konania popri subjekte (napr. ako intervenient na strane žalovaného v prvom rade), ale popri strane (t.j. ako intervenient na strane žalovaného), c/ oznámenie nárokov čo do

dôvodu, ktoré si strana resp. subjekt voči tejto osobe uplatní, ak bude v spore neúspešná. Na podanie kvalifikovaného oznámenia o spore je potrebné opísanie právneho titulu, z ktorého strane vznikne nárok súvisiaci s oznamovaným konaním - konkrétnu výšku nároku nie je potrebné uvádzať. Často sa totiž pri oznámení o spore vyskytne situácia, že výška nároku nie je strane ešte známa (napríklad, ak závisí od posúdenia súdu alebo iných okolností, ktoré vyjdú najavo až počas konania), - jeho prílohou musí byť žaloba a jej zmeny. Zákon nevylučuje, aby subjekt, ktorý na vstup do konania vyzval, zaslal informovanej osobe iné, ďalšie podania, prípadne rozhodnutia, ktoré sú podľa jeho názoru strany potrebné ide však o minimálny rozsah dokumentov, ktoré zákon vyžaduje pre kvalifikované oznámenie o spore.

37. Napriek tomu, že oznámenie o spore môže založiť právne následky pre stranu ako aj pre toho, komu je existencia sporu oznámená, treba upozorniť na to, že zaslanie oznámenia o spore nie je povinnosťou, ale len fakultatívnou možnosťou strany. Táto skutočnosť vychádza aj zo zásady dispozície konania, kedy je strana resp. subjekt oprávnený zvážiť, či oznámenie o spore zašle alebo nie.

38. V posudzovanom spore nebolo zistené, aby žalobca splnil zákonom požadované procesné podmienky a kvalifikovaným spôsobom oznámil vedenie sporu Slovenskej republike, za ktorú by mal konať ako správca Okresný úrad Košice, ktorý subjekt navrhol ako intervenienta z dôvodu, že sa stal novým vlastníkom nehnuteľnosti – turistickej ubytovne s. č. XXX zapísanej na LV XXXX, k.ú. B.. Takisto tento subjekt neoznámil súdu, že vstupuje do konania z vlastného podnetu. Žiadne procesné ustanovenie neukladá súdu povinnosť vyzývať nejaký subjekt na vstup do konania v pozícii intervenienta. Za takejto procesnej situácie súd prvej inštancie nemal inú možnosť, len nepripustiť vstup advokátom žalobcu navrhnutého intervenienta do konania.

39. Podľa § 80 ods. 1, 2 CSP ak po začatí konania nastala právna skutočnosť, s ktorou sa spája prevod alebo prechod práv alebo povinností, o ktorých sa koná, môže žalobca navrhnúť, aby do konania na jeho miesto alebo na miesto žalovaného vstúpil ten, na koho boli tieto práva alebo povinnosti prevedené alebo na koho prešli. Súd vyhovie návrhu podľa odseku 1, ak sa preukáže, že po začatí konania došlo k prevodu alebo prechodu práva alebo povinnosti, a ak s tým súhlasí ten, kto má vstúpiť na miesto žalobcu. Právne účinky spojené s podaním žaloby zostávajú zachované.

40. Žalobca podaním, ktoré bolo súdu doručené dňa 4.10.2023 navrhol, aby do konania na jeho miesto ako žalobcu vstúpila ako žalobkyňa D. B., ktorej daroval nehnuteľnosť parc. č. 294/7 o výmere 524 m², druh pozemku zastavaná plocha a nádvorie, zapísanej na LV XXXX. Ide o parcelu, na ktorej je postavená turistická ubytovňa, ktorej vlastníkom je štát.

41. Podľa § 151o ods. 3 OZ ak nie je vlastníkom stavby zároveň vlastníkom príslušného pozemku a prístup vlastníka k stavbe nemožno zabezpečiť inak, súd môže na návrh vlastníka stavby zriadiť vecné bremeno v prospech vlastníka stavby spočívajúce v práve cesty cez príslušný pozemok. Ustanovenie § 151o ods. 3 bolo do Občianskeho zákonníka doplnené zákonom č. 568/2007 Z. z. a má svoj pôvod v zákone č. 140/1896 r. z., o prepožičiavaní nevyhnutných ciest, ktorý bol zrušený Občianskym zákonníkom č. 141/1950 Zb. Od 1. apríla 1952 do 1. januára 2008 vecné bremeno spočívajúce v práve nevyhnutnej cesty (cesty z núdze) bolo možné zriadiť len podľa stavebného zákona v súvislosti s vyvlastnením [§ 108 ods. 2 písm. d) a § 109 ods. 1 StavZ]. Prijatie ustanovenia § 151o ods. 3 v roku 2007 zákonodarca odôvodnil potrebami praxe. Situácia predvídaná v § 151o ods. 3 OZ vo svojej podstate predstavuje konflikt vlastníckeho práva vlastníka stavby s vlastníkom pozemku. Zriadiť vecné bremeno práva cesty podľa § 151o ods. 3 OZ možno za podmienok v tomto ustanovení uvedených. Na zriadenie práva nevyhnutnej cesty musia byť splnené tieto tri podmienky: vlastníkom stavby nie je súčasne vlastníkom príslušného pozemku, prístup vlastníka k stavbe nemožno zabezpečiť inak a neexistujú okolnosti, ktoré zriadenie práva cesty vylučujú.

42. Podľa § 151o ods. 3 OZ možno zriadiť vecné bremeno len v prospech vlastníka stavby, nie v prospech vlastníka pozemku. Ak zákon upravuje zriadenie vecného bremena výlučne v prospech jediného subjektu - vlastníka stavby, nemožno zriadiť vecné bremeno v prospech vlastníka inej nehnuteľnej veci, teda ani v prospech vlastníka pozemku, ako to správne konštatoval aj súd prvej inštancie. Právo nevyhnutnej cesty možno zriadiť len na návrh vlastníka stavby, ktorý súčasne nie je vlastníkom príslušného pozemku. Príslušný pozemok je pozemok, cez ktorý sa má dostať vlastníkom stavby ku komunikácii prípadne k pozemku, z ktorého má oprávnenie dostať sa ku komunikácii. Súdna prax pri aplikácii § 151o ods. 3 OZ používa širšieho výkladu v prospech vlastníkov stavieb, pokiaľ ide o výklad slov „príslušný pozemok“.

Príľahlým pozemkom sa preto nerozumie len pozemok bezprostredne príľahlý k pozemku vlastníka, ale aj všetky pozemky, ktoré sú na zriadenie cesty potrebné, to znamená aj pozemky vzdialenejšie. Keďže účelom prístupu spočívajúceho v práve cesty v zmysle § 151o ods. 3 OZ je zabezpečenie prístupu k verejnej komunikácii (napr. k ceste, miestnej či účelovej komunikácii), príľahlými pozemkami sú všetky pozemky, cez ktoré sa vlastník stavby môže k verejnej komunikácii dostať. Právo cesty v prospech vlastníka môže súd zriadiť v zmysle § 151o ods. 3 OZ aj vtedy, keď je táto stavba obklopená pozemkami vlastníka stavby, avšak za podmienky, že sa vlastník stavby cez svoje pozemky nedostane k verejnej komunikácii (pozri napr. R 60/2006). Podľa § 151o ods. 3 OZ právo cesty je možné zriadiť iba cez pozemok, nie cez budovu.

43. Druhou podmienkou na zriadenie vecného bremena spočívajúceho v práve cesty je, že prístup vlastníka k stavbe nemožno zabezpečiť inak. Nevyhnutnú cestu možno zriadiť len vtedy, ak nemožno prístup zabezpečiť inak, teda najmä zmluvne. Prístup musí byť zabezpečený k verejnej ceste (napr. k ceste, miestnej či účelovej komunikácii). Vecné bremeno práva cesty podľa § 151o ods. 3 OZ nemožno zriadiť, ak si vlastník stavby môže zabezpečiť prístup k stavbe z verejnej komunikácie. Prístup nemožno zabezpečiť inak aj v prípade, že zabezpečenie takého prístupu bude síce technicky možné, avšak náklady na jeho zriadenie budú objektívne také vysoké (spravidla budú mnohonásobne prevyšovať ujemu spôsobenú vlastníkovi pozemku zriadením práva cesty), že ich vynaloženie nebude možné spravodlivo požadovať. Podmienka, že prístup vlastníka stavby nemožno zabezpečiť inak, nie je splnená, ak vlastník príľahlého pozemku, ktorý má slúžiť ako cesta, ponúkol vlastníkovi stavby, že mu pozemok alebo jeho časť odpredá, alebo že mu zriadi vecné bremeno zmluvou, a to za obvyklú cenu (pozri R 32/2006). Všeobecne možno konštatovať, že právo cesty nemožno zriadiť, ak by vzhľadom na okolnosti konkrétnej veci nebolo možné od vlastníka veci spravodlivo požadovať, aby cestu trpel (podporne napr. rozsudky Najvyššieho súdu ČR, sp. zn. 22Cdo/3903/2008, sp. zn. 22Cdo/2854/2010).

44. Pri zriaďovaní nevyhnutnej cesty treba dbať na to, aby právo vlastníka pozemku bolo obmedzené čo možno najmenej. Preto v prípade, že vlastník stavby má možnosť zriadiť prístup k stavbe bez obmedzenia vlastníka príľahlého pozemku, napríklad zriadením nového vchodu k príľahlej verejnej komunikácii, nemožno právo vecného bremena cesty zriadiť.

45. Zriadenie nevyhnutnej cesty predstavuje vážny zásah do práv vlastníka pozemku. Preto je vždy treba porovnávať výhodu, ktorú cesta poskytuje, s ujmou, ktorá by vznikla jej zriadením vlastníkovi zaťaženého pozemku. Súd musí zabezpečiť, aby stavbu bolo možné riadne užívať, ale aj to, aby zriadením cesty bol vlastník čo najmenej obmedzený. Preto môže zriadiť vecné bremeno zodpovedajúce právu cesty v rozsahu objektívne zabezpečujúcom riadne užívanie stavby, aj keď nepôjde o užívanie komfortné - napríklad podľa okolností prípadu nemusí mať vlastník stavby zabezpečený prístup k domu autom za účelom jeho garážovania, ak by to neprimerane obmedzilo vlastníka pozemku (Občiansky zákonník I, 2. vydanie, 2019, Števček, Dulák, Bajánková, Fečík, Sedlačko, Tomašovič a kol.).

46. V kontexte uvedeného odvolací súd zdôrazňuje, že D. B. je síce v súčasnosti vlastníčkou parcely s. č. 294/7 o výmere 524 m², druh pozemku zastavaná plocha a nádvorie, zapísanej na LV XXXX, ale bez pochyb nie je vlastníčkou stavby turistickej ubytovne na tejto parcele. Vecné bremeno súd môže zriadiť len v prospech vlastníka stavby, nie v prospech vlastníka pozemku, preto aj keby bola D. B. žalobkyňou po pripustení jej vstupu do konania na miesto pôvodného žalobcu, rozhodnutie súdu prvej inštancie by nemohlo viesť k inému výsledku, pretože D. B. podobne ako žalobca, nie sú v čase rozhodovania súdu vlastníkmi stavby – turistickej ubytovne a ani ona nie je z tohto dôvodu (neexistencia vlastníckeho práva k stavbe) aktívne vecne legitimovaná vo veci žaloby, ktorá je predmetom konania. Nepochybne súd zohľadňoval aj túto skutočnosť pri svojom rozhodovaní o návrhu žalobcu podľa § 80 CSP, keď namiesto žalobcu, ktorý stratil aktívnu legitimáciu dňom právoplatnosti rozsudku o prepadaní nehnuteľností v prospech štátu, t.j. 25.4.2023, nepripustil do konania vstup D. B., ktorá takisto vo veci aktívne legitimovaná nie je, a žalobu by súd aj v takomto prípade musel zamietnuť.

47. Žalobcu v konaní zastupoval advokát, ktorému by malo byť známe, že pre vstup nového žalobcu do konania sa v zmysle § 80 CSP vyžaduje súhlas tohto subjektu so vstupom do konania namiesto pôvodného žalobcu. Zákon nehovorí o tom, že postačuje predloženie plnej moci od tohto subjektu pre advokáta na jeho zastupovanie v danom konaní. Procesné ustanovenia hovoria jednoznačne, že subjekt, ktorý chce vstúpiť do konania ako žalobca musí prejavíť svoj súhlas s takýmto vstupom, nestačí len návrh pôvodného žalobcu a predloženie plnej moci na zastupovanie v konaní, najmä ak z tejto nie

je zrejmé, že mieni vstúpiť do konania podľa § 79 CSP ako ďalší žalobca alebo podľa § 80 CSP na miesto pôvodného žalobcu. Naopak, žiadne procesné ustanovenie neukladá súdu, aby pátral po tom, či skutočne nejaký subjekt, ktorého navrhol žalobca za nového žalobcu, chce byť v konaní žalujúcou stranou sporu. Odvolávanie sa žalobcu na plnomocenstvo z 22.9.2023 podpísané D. B. na zastupovanie v konaní vedenom na OS RV sp. zn. 12C/76/2017 je preto irelevantné. V neposlednom rade odvolací súd poukazuje aj na ďalšie dôvody, pre ktoré súd prvej inštancie nepripustil vstup novej žalobkyne do konania na miesto pôvodného žalobcu, s ktorými sa v plnom rozsahu stotožňuje.

48. Na vecnej správnosti rozsudku nič nemení ani opakovane uvádzaná argumentácia žalobcu, že navrhované zriadenie vecného bremena by malo zaväzovať žalovaného do budúca a umožniť bezodplatný prechod a prejazd cez jeho pozemok akýmkoľvek osobám navštevujúcim turistickú ubytovňu alebo vlastníkovi pozemku č. 294/7 a to bez ohľadu na existenciu akéhokoľvek vlastníckeho vzťahu ku turistickej ubytovni. Z ust. § 151o OZ jednoznačne vyplýva, že ak sa žalobca domáha zriadenia vecného bremena súdnou cestou (teda nie podľa § 151o ods. 1, 2 OZ) aktívne vecne legitimovaný na podanie takejto žaloby je len vlastník stavby. Irelevantné sú preto námietky žalobcu, že vecné bremeno má zaväzovať žalovaného do budúca, aby bezodplatne umožňoval prechod a prejazd akýmkoľvek osobám navštevujúcim turistickú ubytovňu, prípadne vlastníkovi pozemku č. 294/7. Súd ex offa skúma vecnú legitimitáciu a keď dospeje k záveru, že žalobca nie je aktívne legitimovaný vo veci, bez ďalšieho dokazovania žalobu zamietne, ako to správne urobil súd prvej inštancie. Odvolací súd dopĺňa, že žalobca, ktorý nie je vlastníkom stavby – turistickej ubytovne, z ktorého dôvodu nie je vo veci aktívne legitimovaný, nemá ani naliehavý právny záujem na podanej žalobe.

49. Pokiaľ súd odvolací súd nereaguje na niektoré námietky žalobcu, odvolací súd poukazuje na to, že pre rozhodnutie veci nie je potrebné vysporiadať sa so všetkými námietkami a tvrdeniami strany, ale len s tými, ktoré sú pre rozhodnutie veci podstatné. Všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené sporovou stranou, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných stranami sporu. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu (prvostupňového ale aj odvolacieho), ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, stačí na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 3. júla 2003 sp. zn. IV. ÚS 115/2003).

50. Odvolací súd zdôrazňuje, že základom jeho potvrdzujúceho rozhodnutia bola právna úprava obsiahnutá v ust. § 387 ods. 2 CSP v spojení s uznesením Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 350/2009 a rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Cdo 170/2005, v intenciách ktorých pri potvrdení rozhodnutia okresného súdu nie je potrebné, aby krajský súd v odôvodnení svojho rozsudku zopakoval tie závery napadnutého rozsudku okresného súdu, s ktorými sa stotožňuje, pretože odôvodnenia a rozhodnutia prvostupňového súdu a odvolacieho súdu tvoria jeden celok (II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08) a preto postačuje len odkázať cez § 387 ods. 2 CSP na odôvodnenie obsiahnuté v napadnutom rozsudku.

51. V odvolacom konaní bol žalovaný úspešný, preto mu odvolací súd priznal náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu (§ 255 ods. 1 v spojení s § 396 ods. 1 CSP).

52. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

6. c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1, 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1, 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).